

Lại một Nô En đến...

Trời Paris cuối tháng 11 bắt đầu trở lạnh, báo hiệu mùa Đông sắp đến.

Hàng năm ở các nước Tây phương, mùa Thu bắt đầu ngày 21/09 và mùa Đông là 21/12 nhưng từ cuối tháng 10, trời đã bắt đầu mưa và lạnh dần. Do đó, vừa nghe tin một người bạn học cũ vừa đi định cư ở Seattle, tôi gọi hỏi thăm. Seattle thuộc vùng Bắc Mỹ, chắc lạnh vì qua điện thoại, giọng anh bạn nghe xa vắng « *Bên đây thì khi tao qua, trời đã lạnh rồi mày ơi...* ». Chữ « *Ơi* » ở cuối câu, nghe đầy xúc cảm và có vẻ nuối tiếc những ngày nắng nóng êm dịu của vùng biển, nơi người bạn vừa bỏ lại đằng sau. Bên Pháp, cái lạnh chẳng thấm gì so với vùng Bắc Mỹ hay Canada nhưng sống đến một lớp tuổi nào đó, thấy những ngày tháng giá rét cận kề, nhìn thấy bầu trời thường xuyên âm u, tâm trạng ai cũng ít nhiều mệt mỏi.

Mùa Thu Paris, bầu trời thường xám xịt, u buồn. Mà nói cho ngay ra, Paris, ngoại trừ vài tháng hè còn chút nắng chứ việc trời nắng chang chang là coi như hàng hiếm ! Chẳng vậy mà thi sĩ Cung Trầm Tưởng đã tả : « *Lên xe tiễn em đi, chưa bao giờ buồn thế, trời mùa Đông Paris...* ». Trong vườn Lục Xâm Bảo của Paris 5, những chiếc lá trên cây, sau khi chuyển qua màu đỏ sậm rồi vàng úa, đã bắt đầu rơi rụng. Tôi chợt nhớ đến câu trả lời của nhạc sĩ Phạm Trọng (sau này là Phạm Trọng Cầu) khi trả lời ca sĩ Ánh Tuyết về nguồn gốc bài « *Mùa thu không trở lại* ». Đại ý như sau « *Tôi gặp nàng mùa Xuân, tình nồng cháy mùa Hạ và nàng ra đi mùa Thu. Khi tiễn nàng ra sân bay và quay về, đi ngang vườn Luxembourg, dẫm lên lá vàng xào xạc dưới chân, tôi mới sực nhớ ra là mùa Thu. Mùa Thu Paris thì thường đẹp nhưng đối với tôi, đó là mùa Thu không trở lại !* ».

Vườn Luxembourg (internet)

Tôi vẫn ngẫm nghĩ là tâm hồn của các văn, thi, nhạc sĩ có khác. Luôn luôn thơ mộng hoá cuộc đời. Cũng nhờ vậy mà cuộc đời mới thêm đẹp. Và chắc chắn là trong những hoàn cảnh khó khăn của cuộc sống, những cuộc tình trái ngang...mới là nguồn cảm hứng cho họ tạo ra những vần thơ, bài nhạc, văn chương... bất hủ cho đời. Nếu không có cái cảnh ban đêm lờ mờ đi về cầu khỉ, mưa dầm dề, thấy ánh đèn dầu hồi lập lòe qua mái tranh thì cuộc đời đã chẳng có « *Kiếp nghèo* ».

Nhạc sĩ Lam Phương đã tâm sự về hoàn cảnh lúc đó như sau : « *Cả gia đình dọn về một ngôi nhà mượn tôi tàn, chật hẹp trong một căn hẻm lầy lội tăm tối ở vùng Đa Kao. Những đêm mưa dù không lớn, nước chảy vào nhà, từ trên mái xuống, từ ngõ trước vào và cũng trong một đêm mưa năm 1954 như vậy, Lam Phương đã quá tử thân cho cảnh cơ cực, bi đát của gia đình nên sáng tác bản "Kiếp Nghèo". Trong bài có những ca từ thật đẹp như sau :*

« Đường về đêm nay vắng tanh
Dạt dào hạt mưa rót nhanh
Lạnh lùng mưa xuyên áo tôi

*Mưa chẳng yêu kiếp sống mong manh
Lầy lội qua muôn lối quanh
Gập ghềnh đường đê tối tăm
Ngập ngừng dừng bên mái tranh
Nghe trê thơ thức giấc bụi ngủi ... »*

Những hình ảnh như « *đêm nay vắng tanh* », « *áo tôi* », « *mái tranh* », tiếng trê thơ khóc oe oe khi thức giấc...tạo cho người nghe những cảm xúc cũ của những năm 1960 ở những xóm nhỏ quanh Sài Gòn. Năm 1994, chẳng cần đi đâu xa, qua khỏi cầu Bông, Gia Định, đi một đoạn đường Lê văn Duyệt (sau 75 đổi tên là Đinh Tiên Hoàng, Bình Thạnh) rồi rẽ vào những con đường hẻm chẳng chịt thì cầu khỉ, lạch (thông ra cầu Bông, cầu Kiệu), ao rau muống, nhà mái tranh, đèn dầu hôi lập loè mỗi tối, con nít chạy la, khóc chí choé trong các xóm nhỏ....có đầy đủ.

Và tất cả biến mất. Nhường chỗ cho nhà cao cửa rộng mọc lên khi Sài Gòn mở cửa và đất Sài Gòn trở thành đất vàng.

Trở lại câu chuyện âm nhạc thì nếu không có cảnh trái ngang, éo le trong cuộc đời thì cũng đã chẳng có bao tác phẩm tầm cỡ « *Sang Ngang* », « *Hai năm tình lận đận* », « *Tôi đưa em sang sông* », « *Trúc Đào* » v.v.. Nhạc sĩ Trúc Phương, « *người chuyên trị dòng nhạc Boléro* », trong một lần phỏng vấn của chương trình Asia 55, cũng thừa nhận rằng chính những khó khăn trong cuộc sống là « *chất liệu cần thiết* » để sáng tác. Để con tằm có thể nhả tơ cho đời. Tiếc rằng khi người nhạc sĩ tài hoa này mất trong hoàn cảnh cực kỳ thiếu thốn thì sau đó, người đời mới thi nhau tôn vinh ông là « *Ông hoàng không ngai của nhạc Boléro* ». Và cả một chương trình văn nghệ hoành tráng màu sắc được dựng lên để kỷ niệm ông.

Nhạc sĩ Vũ Thành An thì lận lạng cả chục mối tình dang dở nên đời mới có xiu xiu chục « *bài không tên* » lừng danh...Ông tâm sự rằng người ông yêu sâu đậm nhất là mối tình đầu, cũng là người làm ông mất hết niềm tin đến nỗi phải thốt lên trong *Bài không tên cuối cùng*: "Anh biết tin ai bây giờ". "Khi tôi 21 tuổi, học năm đầu trường luật, để ý cô gái học năm ba. Cô ấy học rất giỏi, đảm đang khiến tôi ngưỡng mộ. Vì sự thúc đẩy của gia đình, cô ấy phải đi lấy chồng. Đó là sự hụt hẫng đầu đời đau đớn của tôi".

Và có nhiều thi, văn, nhạc sĩ, khi sống trong hoàn cảnh vật chất đầy đủ nơi xứ người thì những nguồn cảm hứng để sáng tác không còn. Tác phẩm trở nên nhạt nhẽo, vô hồn. Điều này, người nào thường thức tác phẩm của họ, đều có thể cảm nhận được. Đâu có thể sống ở trời Tây mà có sáng tác tầm cỡ « *Trường ca mẹ Việt Nam* », « *Đêm thấy ta là thác đổ* »... được ? Làm sao có thể cảm hứng kiểu « *khi xem hoa nở, khi chờ trăng lên* » để sáng tác khi chung quanh toàn nhà lầu, máy móc, bin đin, xe cộ ầm ầm, điều kiện sống thừa mứa ?

Suy ra con người phải ở trong những điều kiện, hoàn cảnh vật chất, tình cảm khó khăn, có khi phải nát bét như tương tàu, thì mới có những tác phẩm hay để lại cho đời thường thức. Và những người làm văn nghệ này, thường « ra đi khỏi cuộc đời này » trong những hoàn cảnh khó khăn. Và sau khi « died hard » rồi, những tác phẩm của họ mới được người đời tôn vinh là những tác phẩm bất hủ !

Trở lại câu chuyện đầu nguồn của « *Mùa Thu không trở lại* » thì ở Pháp, từ lúc cuối mùa Hạ, đã bắt đầu chu kỳ « *ngày ngắn đêm dài* ». Có được sống ở những nơi mà 4 mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông rõ rệt thì cứ mỗi 6 tháng mới thấy rõ cảnh ngày dài đêm ngắn và ngày ngắn đêm dài. Khi « *ngày dài đêm ngắn* » đến thì người ta có thể thấy lúc 22 giờ, vẫn còn những vệt nắng đang tàn. Và « *ngày ngắn đêm dài* » thì từ 17 giờ, trời bắt đầu sụp tối và lạnh lạnh. Lá rụng đầy đường. Mưa thu dầm dề. Nhiều nhà đã chạy lò sưởi. Những áo lạnh mùa Đông trong tủ áo, giày boots...đã được mang ra chuẩn bị.

Trong cái bối cảnh đó, con nai vàng ngơ ngác nào cũng biết là mùa Thu đến. Và nhạc sĩ nhà ta phải đợi lúc phi cơ chở Nàng bay mất, lò dò đi về, đập lên lá ngoài đường và nghe lá khô xào xạc dưới chân mới biết đã sang mùa ? Lá mà đã rụng đầy đường thì phải hiểu là mùa lạnh đã đến cũng cả tháng rồi. Và lá dưới đất mà khô queo (hết mưa Thu) thì chắc cũng là lúc tàn Thu.

Nước Pháp là nước Công giáo nên tất cả những ngày lễ đạo, toàn quốc được nghỉ ăn theo. Và đến đầu tháng 12 là tất cả các thành phố, từ thành lên tỉnh, tất cả các cửa hàng buôn bán đã nhộn nhịp trang hoàng đón Giáng Sinh. Trong tất cả những mùa lễ lộc, Giáng Sinh là mùa mơ mộng nhất của tuổi thơ với hình ảnh ông già Nô En ghé qua cho quà nếu ngoan ngoãn trong năm. Và giống như Tết Nguyên Đán bên VN, đây là dịp con cái mua quà tặng cha mẹ. Hoặc đêm 24/12 thì theo thông lệ, con cái ở xa, dù đi làm xa, cũng tất tả ngược xuôi về nhà cha mẹ ăn réveillon.

Tháng 11, 12 là những tháng của mưa gió, của tuyết và của cái lạnh cuối năm. Và trong tâm tưởng của những người ở giai đoạn « 20 năm cuối có là bao » thì một năm nữa lại sắp qua. Thêm một tuổi đời. Và cái ngày « ra khỏi cuộc đời này » đã thấp thoáng xa xa.

Nhà văn Huy Phương đã viết : « Riêng tôi, mỗi năm lúc bắt đầu nghe tiếng nhạc Giáng Sinh, nhìn những ánh đèn nhiều màu nhấp nháy trên những cảnh thông ngoài phố hay trong phòng khách, lòng bỗng xúc động lạ thường và một nỗi buồn xâm chiếm lấy tâm hồn. Khi tuổi trẻ nghĩ đến tương lai, thì người già nhìn lui về quá khứ.

Đã biết bao nhiêu mùa Giáng Sinh trôi qua, từ lúc cấp sách đến trường, tuổi biết yêu, rồi quê hương chiến trận đạn bom, (...), rồi nước Mỹ mênh mông lạnh buồn làm chạnh lòng người xa xứ. Nhìn lại tháng ngày qua, mới đó mà thấy đã thật xa, thăm thẳm dài, nhìn tương lai đằng trước, còn lại chẳng bao nhiêu, thấy chừng rất gần gũi. Khi sống trong đau khổ, ta muốn kéo sợi chỉ thời gian nhanh hơn, khi hạnh phúc ta muốn giữ tháng ngày chậm lại. Nhưng ngày tháng vẫn trôi đi như những dòng nước không bao giờ trở lại như một nhà thơ đã nói: "Thời gian và con nước không chờ đợi ai."

Gia đình tôi không theo đạo Công giáo nên khi còn ở bên VN, đêm Giáng Sinh là đêm mà bữa ăn có chút thịnh soạn. Rồi sau đó, những đứa con chạy theo đám bạn đi chơi và các bậc cha mẹ thì đi ngủ sớm để ngày mai tiếp tục dậy sớm đi làm (nếu ngày Giáng Sinh không vào ngày thứ 7). Ghi lại là những năm xưa, công nhân viên làm 6 ngày 1 tuần, trừ chủ nhật.

Trước 75, trong thời kỳ chiến tranh, không khí Giáng Sinh hình như chỉ có ở Sài Gòn và ở các nhà thờ. Ở quận 1, các nơi như các kiosques nhạc, bán đồ trang hoàng Noel, thương xá Tax, thương xá Tam Đa... là còn chút trang hoàng về mùa Giáng Sinh. Có những quầy bán thiệp Noel ở trước cửa Bưu điện Sài Gòn (ngang hông nhà thờ Đức Bà) và rải rác chung quanh đó (góc Nguyễn Du và công trường Kennedy) hay trong các tiệm bán sách ngoại ngữ nổi tiếng như nhà sách Liên Châu (đối diện nhà thờ Đức Bà) hay Xuân Thu trên đường Tự Do.

(hình Nhà thờ Đức Bà - internet)

Trên những tấm thiệp Giáng Sinh bán thời đó, chỉ thấy ông già Noel trên những tấm thiệp của nước ngoài chứ thiệp VN vẫn là những phong cảnh...đồng quê Việt Nam. Và có phụ đề bên dưới « Christmas Greeting » hay « Season's Greeting » cho có vẻ Giáng Sinh và năm mới dương lịch. Thiệp Giáng Sinh đẹp chút thì đa số là của nhà Hallmark.

(Hình sưu tầm trên mạng)

Tình cờ nhìn lại những tấm hình cũ của tác giả Mạnh Hải trên Flickr:

Nhi đồng 1964

bên sức nhớ lại những khoảnh khắc của mùa Giáng Sinh năm 1964-65 gì đó ở trước số 4 đường Lê Lợi (nhà người bà con tôi là số 8 nên nhớ rõ), bên kia đường, người dân bán những lồng đèn Ông Sao, hang đá, mũ giấy hoa hoét. Lúc đó, trên đường Lê Lợi vẫn còn những hàng cây và dây nhà số 4 (đằng sau hình lồng đèn sao) hình như dành cho phái đoàn tuý viên Mỹ (DAO).

Từ 1972, dãy nhà này được sửa chữa và biến thành 2 rạp chiếu phim ở tầng trệt : Mini Rex A và mini Rex B với quán cafeteria. Bên cạnh đó, trên đường Nguyễn Huệ, về phía toà Đô Chính, vẫn là rạp Rex cũ và hãng xe Volkswagen, Kyxaco. Rạp chiếu phim Rex (cũ) ở đầu đường Nguyễn Huệ, khoảng năm 1965, 66 gì đó, là nơi đầu tiên lắp thang máy. Tôi cứ nhớ mãi cái cảm giác của một đứa trẻ lần đầu đi thang máy. Cứ đi lên rồi đi xuống làm nhân viên bảo vệ cứ dỗi mắt trông chừng.

Có thể tóm tắt về ngày lễ Giáng Sinh trước 75 theo vài hồi tưởng như sau :

« Tôi nhớ lúc mình khoảng 8- 9 tuổi, ba tôi thường nói với con cái nếu ai ngoan ngoãn, vâng lời, luôn học giỏi thì mỗi mùa Giáng Sinh, ông già Noel sẽ vào nhà bằng đường ống khói rồi gửi quà cho. Tôi thắc mắc: “Ba ơi, mình ở xứ nóng đâu có dùng lò sưởi, với lại nhà cũng đâu nấu bếp củi mà có ống khói?”. Ba tôi ngó ra, biết mình “lỡ lời” bèn nói chữa: “Vây con để cái mũ ở đầu giường, tới ông già Noel đi ngang thấy quà vào”. Làm theo lời ba, sáng ngày lễ Giáng Sinh, tôi mở mắt ra thấy quả thật có món quà trong chiếc nón, hớn hờ vui mừng.

Năm sau, tôi quyết định không ngủ để thức chờ thời khắc gặp ông già Noel ghé thăm. Chờ mãi cũng tới lúc thấy bóng người rón rén bước đến, tay cầm sẵn quà. Bật người dậy, tôi hết sức bất ngờ, ngạc nhiên khi đó chính là ba mình. Thì ra ba âm thầm đóng vai “cụ già của trẻ con” để mang niềm vui cho chúng tôi. Lớn lên, tôi hiểu hơn về bài học giáo dục và tình thương mà ba

dành cho anh em tôi qua câu chuyện món quà đêm Giáng Sinh ».
(Nguyễn Quang Minh Gx.Thăng Long)

Đêm Giáng Sinh – tranh sơn mài Nguyễn Gia Trí

« Ngày xưa, Giáng Sinh chỉ tổ chức trong các xứ đạo, chứ không mở rộng ra ngoài xã hội như bây giờ. Cách đây hơn 40 năm, Sài Gòn rất hiếm các khu vui chơi. Đêm 24, ở những khu vực ngoại thành, thanh niên diện quần áo đẹp rủ nhau đổ về trung tâm đi dạo, ngắm người qua lại chờ đón lễ đêm. Hồi xưa đường phố còn thưa thớt người và vắng xe nên không bị tình trạng kẹt xe tắc đường như ngày nay. Muốn mua đồ trang trí Giáng Sinh phải đến các kios ở đường Lê Lợi, Nguyễn Huệ. Những khách sạn, nhà hàng lớn sang trọng đông khách Tây mới trưng bày những hình ảnh về Noel. Còn ở vùng ven Sài Gòn chỉ có các nhà thờ làm hang đá, cây thông. Gia đình nào có đạo thì treo đèn ông sao ở phía trước nhà.

Ngay từ đầu tháng 12 là đã thấy chợ nhóm họp ở khu Ông Tạ, khu có đông người Bắc Công giáo di cư. Người ta bày bán sao, giấy đủ kiểu đủ màu và những hang đá đủ cỡ. Tôi cũng nhớ không khí rộn ràng của ca đoàn trong xứ chuẩn bị hát lễ đêm. Cũng có tiệc Rê-vây-dông dù chẳng có gì nhiều nhưng vẫn vui hết cỡ. Có vài năm, mọi người được thưởng thức chiếc bánh kem của một cửa hiệu bánh Tây ở trung tâm thành phố khiến ai nấy đều cảm thấy phấn khích vì đó là "hàng hiếm". Thời nay chẳng thiếu gì thức ăn ngon, lạ... song bầu không khí ngày xưa cũ ấy vẫn rất khó quên. Sau này khi đã lập gia đình, tôi cùng vợ hay trưng những cây thông tươi được người bà con đem từ Đà Lạt về, rồi gắn thêm những dây kim tuyến, đèn trang trí. Vợ chồng tôi cũng thường chở con đi xem hang đá ở những khu xóm đạo hay dạo quanh phố cho lũ nhỏ hưởng bầu khí đêm Giáng Sinh».

(Nguyễn Oanh Tạc, Gò Vấp)

Sau 75, các cửa tiệm buôn bán gần như chẳng có trang hoàng nhiều cho mùa Noel, ngoại trừ những khu bán thiệp vừa kể ở trên cho đến những năm mở cửa. Ngày 25/12, nếu không phải nhằm ngày chủ nhật, thiên hạ vẫn đi làm. Tuy phải đi làm nhưng buổi tối ngày 24/12, giáo dân đổ về nhà thờ để cử hành Thánh lễ nửa đêm. Dân ngoại đạo thì chen chúc nhau đi lang thang ngoài đường rồi vào quán uống nước. Có nhiều nhóm bạn tụ tập nhảy nhót (lậu) mừng ngày Chúa ra đời. Những ngày cuối năm của thập niên 70, nhiều bài hát của ABBA, Boney M...làm mưa làm gió khắp nơi như "I have a dream", "Fernando", "Hooray hooray, it's a holiday"...

Những ngày này của những cái năm xưa ấy, người chưa đông lắm, xe cộ thưa thớt và đa số là xe đạp, chạy ngang dọc của thời bao cấp lừng danh thì trời bắt đầu se lạnh. Trời chỉ se se lạnh nhưng đối với những người

sống trong miền Nam thì bao nhiêu đó cũng đủ để các cô gái Sài Gòn khoác thêm cái áo len khi ra đường. Trên tầng 1 của các nhà tín hữu Ki Tô giáo thường thấy treo một ngọn đèn sao 5 cánh, lập lòe trong bóng đêm.

Cuối đường Nguyễn Đình Chiểu – 3 tháng 2, tháng 12 cũng là mùa cưới, các dịch vụ in thiệp cưới, cho thuê mâm quả, hoa trang trí...nở rộ. Ôn ào và náo nhiệt. Tôi nhớ góc đường này vì ngày trước, tôi lóc cóc đạp xe đi học đàn guitare trên đường Nguyễn Thiện Thuật với nhạc sĩ Trần Văn Phú. Con đường này, khi xưa đã nổi tiếng với 2 tiệm đóng đàn guitare cổ điển là Phúc Lợi và Phúc Châu và với quán cà phê vỉa hè Năm Dưỡng.... Nhớ biết bao những đêm cuối tháng 12, đi nghe nhạc ở Hội TTYN đường Nguyễn Thông cùng với người bạn, để nghe những giọng hát Trương Thìn, Phạm Trọng Cầu, Thanh Hải...hát.

Khi đạp xe về, trong cái vắng lặng, lạnh lạnh và tĩnh mịch của đường phố Sài Gòn trong thời kỳ quá độ - gần như chỉ toàn xe đạp, không có khói xe, tiếng động cơ - tôi có một cảm giác thật nhẹ nhàng, êm đềm, khó có thể tìm thấy lại trong cuộc đời.

Mà cũng ngộ là trong cái không khí rất êm đềm, thiêng liêng của mùa Vọng, mọi hình ảnh, lễ lộc...được chuẩn bị rất công phu từ cả tháng nhưng đến buổi sáng ngày 26/12, mùa Giáng Sinh coi như đi vào quá khứ ! Và thiên hạ lại nô nức chuẩn bị đón ngày Tết Dương lịch.

Thời gian một áng mây bay..

Bây giờ hàng năm tại Sài Gòn, đến tháng 12 là các cửa tiệm đã được trang hoàng đầy màu sắc Giáng Sinh. Trên các đường Tự Do cũ, Lê Lợi, Nguyễn Huệ...thì khỏi nói, nhiều dây đèn màu sắc đã chằng ngang đường. Một công ba chuyện: Đón Giáng Sinh, đón Tết tây và Tết Nguyên Đán ! Thiệp Giáng Sinh, Tết.. thì khỏi nói, được sáng tạo bởi những nghệ sĩ trẻ, đẹp hết ý và được bán khắp nơi. Đẹp chẳng thua gì những tấm thiệp Hallmark và có phong cách rất Á châu. Mọi nhà thờ nhộn nhịp treo đèn kết hoa chuẩn bị ngày lễ lớn nhất trong năm. Ở bên khu Xóm Củi quận 8 thì cứ đến buổi tối là đường kẹt xe vì thiên hạ ùn ùn đi coi các hộ dân thi đua làm hang đá trưng bày dọc hai bên đường.

Những nhà sách cũ Liên Châu (công trường Kennedy), Khai Trí (Lê Lợi) biến mất và được thay thế bởi nhà sách Xuân Thu (Đồng Khởi) và Fahasa (Nguyễn Huệ). 3 rạp xi nê Rex, mini Rex A và B cùng hãng sửa xe Volkswagen được « hồ biến » khỏi sân khấu cuộc đời. Cafeteria MiniRex trở thành Café quốc doanh trong một thời gian rồi sau đó cũng biến mất. Hành lang Eden, với rạp hát Eden, ngân hàng Pháp Á (banque France d'Asie) và thương xá Tax, café Brodard ở góc Tự Do - Lê Lợi cũng lui vào dĩ vãng.

Từ 2015, toàn khu Toà Đô Chính cũ hay UBND tp HCM được quy hoạch mới thành phố đi bộ Sài Gòn.

Lễ Giáng Sinh bây giờ thì vui hơn, đẹp hơn xưa nhưng có một điều không hài lòng lắm cho những kẻ hoài niệm về một Giáng Sinh cũ. Đó là vừa đón không khí Giáng Sinh trong cảnh xe cộ ồn ào chen chúc ngoài đường, vừa lau mồ hôi và vừa hít thở khói xe. Dừng lại nơi nào để thưởng lãm cảnh đẹp (nhà thờ, hang đá trưng bày..) thì nội cái thời gian xếp hàng gọi xe vào, lấy xe ra cũng làm bay mất cái cảm hứng đi dzung dzăng dzung dzẽ ban đầu. Đành rề rề chạy xe vòng vòng, mắt nhìn cảnh, mũi hít thở khói xe và tai nghe tiếng xe, tiếng kèn bóp inh ỏi...

Và không chỉ các ngày lễ lộc mới kẹt xe như vậy. Sự lưu thông dày đặc và sự kẹt xe bây giờ, nói chung là ở khắp nơi, nhất là Sài Gòn, phải nói là kinh hoàng. Con ác mộng kẹt xe này, không chỉ của khách phương xa đến thăm Sài Gòn mà ngay cả ở những người dân Sài Gòn bây giờ. Và để giải quyết phần nào vấn đề lưu thông, các cầu vượt ở những ngã 6, ngã 7 và tuyến đường xe điện đang được xây dựng.

(Hình internet)

Theo thời gian, nhiều kiến trúc xưa dần dần đi vào lớp sống phế hưng. 43 năm sau 1975, nhiều nhà mới được xây lên thay những căn nhà cũ. Đơn cử như ở Đa Kao, nếu ai đi xa khoảng 7, 8 năm, khi quay lại có khi không nhận ra khu mình ở ngày xưa. Cứ như cảnh Từ Thức về trần vậy.

Dân số thành phố lại tăng vọt do nhu cầu công ăn việc làm, tạo nên những cuộc khủng hoảng về mức độ kẹt xe. Mật độ dân tập trung cao vào vài nơi nhưng hạ tầng kiến trúc nơi đó không phát triển đồng bộ thì thường kéo theo những hệ lụy của nó như cầu cống, nhà cửa, bệnh viện, trường học...

Và cái nhẹ nhàng, êm đềm của cuộc sống cũ, của những mùa Giáng Sinh xưa chỉ còn trong tâm tưởng.

Mùa Giáng Sinh 2017, tình cờ thấy một bài hát về Giáng Sinh mà khi nhỏ, tôi đã cất ra từ tạp chí thiếu nhi Tinh Hoa, thời gian chắc khoảng 1965 gì đó, xin gởi đến các bạn đọc bài này như một kỷ niệm Noel thiếu thời.

HOLY NIGHT
ĐÊM THÁNH

FRANZ GRUBER
Andante
Lời Viết : VÂN NGOẠN

1. Si - lent night ! Ho - ly night ! All is calm,
2. Si - lent night ! Ho - ly night ! Shepherds quake
3. Si - lent night ! Ho - ly night ! Son of God,
I. Đêm Thánh êm đềm Con Chúa ra đời Khắp thế gian
II. Đêm Thánh êm đềm Sao chiếu đưa đàng Chúa giáng trần
III. Hạng đã âm thầm Nghe tiếng Thiên Thần Cất tiếng ca

all is bright ! Round yon vir - gin moth - er and Child
at the sight ! Glo - ries stream from Hea - ven a - far,
love's pure light ! Ra - dianc dream from Thy Ho - ly face
Ca tụng mừng Một lòng mến Chúa Ngợi Hát Chúa muôn loài
Ban ơn lành Hòa - bình đến với muôn dân Chúng ta mừng
Loan tin mừng Từng bày chiêm Bế chúng con hát ca mừng

Ho - ly In - fant, so ten - der and mild, Sleep in hea - ven - ly
Heav'nly hosts sing Al - le - lu - ia ; Christ the Sav - ior is
With the dawn of Re - deem - ing grace, Je - sus, Lord, at Thy
Một lòng kính tôn danh Chúa muôn đời Đêm nay ánh sao huyền
Hòa - bình khắp nơi đây Trể gian cùng Đêm nay hát vang lòng
Giờ hạnh phúc cha nhân gian Đến quanh ngự tại Vui ta hát vang trời

peace, _____ Sleep in hea - ven - ly peace, _____
born ! _____ Christ the Sav - ior is born ! _____
birth, _____ Je - sus, Lord, at Thy birth, _____
sai, sang Hỡi chiến lính hát vang Hòa - bình.
định Chúa Chúa muôn đời sống trong lòng người.
A - A Hát vang một Thanh Đêm ở ngôi...

Paris, tháng 12, 2017

Phạm Hà Trang